

Nasza szkoła jest bezpieczna

Założenia programu *Nasza szkoła jest bezpieczna*

Program przeciwdziałania przemocy *Nasza szkoła jest bezpieczna* został po raz pierwszy zrealizowany w Szkole Podstawowej im Wojska Polskiego w Białobrzegach w roku szkolnym 2009/2010 i jest częścią Szkolnego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego *Bezpieczna Szkoła*. Program opracowany przez zespół: Irena Chojak – pedagog szkolny, Krystyna Andruk nauczyciel języka polskiego i Anna Leja nauczyciel nauczania początkowego został zatwierdzony do realizacji w czasie posiedzenia Rady Pedagogicznej 28.08.2009r. Program skierowany jest do wszystkich uczniów naszej szkoły, a realizują go członkowie Rady Pedagogicznej.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz.2572, z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz.674, z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz.458, z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. nr 11, poz.114);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania. (Dz. U. nr 12, poz.67, z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. nr 11, poz.109, z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 111, poz.535, z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. nr 70, poz.473, z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późniejszymi zmianami);

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu pomocy w rodzinie (Dz. U. nr. 180, poz. 1493).

Cele główne programu:

- Uświadomienie uczniom, które z ich zachowań i z zachowań kolegów są niewłaściwe i stwarzają zagrożenia dla innych.
- Rozwijanie postaw dezaprobaty wobec sprawców przemocy.
- Upowszechnianie zasad prawidłowej komunikacji interpersonalnej.
- Wzmocnienie więzi między uczniami w klasie.
- Wzmacnianie więzi pomiędzy nauczycielami, uczniami i ich rodzicami we wspólnym działaniu przeciwko przemocy.
- Podejmowanie działań zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa uczniów.

Cele szczegółowe programu:

- Opracowanie klasowych i szkolnych regulaminów przeciwdziałania przemocy.
- Opracowanie procedur i sankcji w przypadku nieprzestrzegania przyjętych norm.
- Wprowadzenie systemu bezpiecznego dla uczniów, informowania i reagowania o przypadkach przemocy.
- Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat praw dziecka i jego obowiązków, zjawisk agresji i przemocy.
- Budowanie dobrej atmosfery w klasie, umiejętności porozumiewania się poprzez propagowanie zachowań prospołecznych.
- Uczenie się zachowań asertywnych oraz kształcenie umiejętności rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z przemocą.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Eliminowanie zachowań agresywnych.

Realizację programu poprzedziła szczegółowa diagnoza środowiska szkolnego.

Wykorzystane zostały następujące narzędzia badawcze:

- ankieta dla uczniów
- obserwacje uczniów
- ankiety dla rodziców uczniów

Treści programu skierowane do uczniów są realizowane w trakcie:

- lekcji wychowawczych,

- montażu słowno-muzycznego – Prawa Dziecka,
- Konkursu na Króla i Królową Grzeczności,
- warsztatów dla uczniów klas 0 – III,
- warsztatów dotyczących uzależnień dla uczniów klasy VI,
- warsztatów dla uczniów klas V-VI – *Prawa dziecka a obowiązki ucznia*,
- zajęć warsztatowych dla uczniów klasy IV – *Komunikacja*,
- warsztatów dla uczniów klas IV-VI *O bezpieczniejszą szkołę*,
- warsztatów literackich dla uczniów klas IV-VI *Przeciwstawiamy się przemocy*,
- zajęć przygotowujących do bezpiecznego korzystania z Internetu (klasy III-VI),
- pogadanek na temat bezpieczeństwa uczniów w czasie ferii i wakacji,
- debaty uczniowskiej *Nasza szkoła jest bezpieczna*.

Treści programu skierowane do nauczycieli są realizowane w trakcie:

- diagnozy środowiska uczniowskiego,
- analizy ankiet skierowanych do uczniów,
- ustalenia szkolnego regulaminu rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- rady szkoleniowej przeprowadzonej przez pedagoga. Przedstawienie informacji z ogólnopolskiej konferencji pedagogów i psychologów „Pedagog szkolny w walce z przemocą i demoralizacją wśród uczniów”. Poinformowanie nauczycieli o obowiązkach wynikających z reformy programowej i programu MEN „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.

Treści programu skierowane do rodziców uczniów są realizowane w trakcie:

- informowania o programie przeciwdziałania przemocy,
- informowania o przebiegu warsztatów i wynikach ankiet,
- udziału w ankiecie dla rodziców uczniów.

Diagnoza wstępna

Ankieta dla uczniów klas I

Pytanie 1. W swojej szkole czujesz się:

zintegrowany z całą klasą	
---------------------------	--

dobrze ale, tylko w małej grupie w klasie	
lepiej niż w domu	
zagubiony	
zastraszony	

Pytanie 2. Czy czujesz się w swojej szkole bezpiecznie?

tak, zawsze	
tak, często	
nie, często czuję się zagrożony	
nie, nigdy nie czuję się bezpiecznie	

Pytanie 3. Jeśli czujesz się bezpiecznie, to dlatego, że:

nauczyciele pełnią dyżury na przerwach	
uczniowie mają dobry kontakt z wychowawcą	
w szkole jest dobry klimat	
uczniowie przyjaźnią się ze sobą	

Pytanie 4. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, to dlatego, że:

uczniowie starszych klas dokuczają mi	
boję się niektórych nauczycieli	
jestem wyśmiewany na lekcjach przez innych	
jestem często zaczepiany, popychany	
jestem zmuszany do oddawania pieniędzy	
jestem zmuszany do oddawania innych rzeczy	
jestem zmuszany do mówienia nieprawdy	

Pytanie 5. Kto spowodował, że poczucie Twojego bezpieczeństwa jest zagrożone?

kolega/koleżanka z Twojej klasy	
kolega/koleżanka ze starszej klasy	
kolega/koleżanka z młodszej klasy	
grupa uczniów ze starszej klasy	
grupa uczniów z młodszej klasy	
nauczyciel(e)	
pracownik(cy) szkoły	
osoby spoza szkoły	

Pytanie 6. Relacje między nauczycielami a uczniami określiłbyś jako:

życzliwe	
nie wiem, trudno powiedzieć	
nieżyczliwe	

Pytanie 7. Jak czujesz się w swojej klasie?

wspaniale	
-----------	--

bardzo dobrze	
dobrze	
raczej dobrze	
źle	

Ankieta dla uczniów klas II i III

1. Czy chętnie przychodzisz do szkoły?

tak	
czasem tak, czasem nie	
nie	

2. Czy Twoim zdaniem są w naszej szkole miejsca niebezpieczne?

tak	
nie	
nie wiem	

3. Które miejsca w szkole uważasz za niebezpieczne?

klasa	
świetlica	
szatnia	
łazienka	
korytarz	
boisko	
nie ma takich miejsc	

4. Czym agresja jest Twoim zdaniem ?

nieodpowiednim zachowaniem wobec ludzi, zwierząt, przedmiotów (bicie, przezywanie, niszczenie cudzej własności)	
zgodną zabawą	
biciem młodszych, słabszych od siebie	

5. Czy w Twojej szkole, klasie dzieci zachowują się agresywnie?

tak	
nie	
czasami	

6. Jeśli zauważyłeś przejawy agresji fizycznej, to w czym się ona przejawia?

biciem	
kopaniem	
popychaniem	
szarpaniem	
niszczeniem przedmiotów	

7. Jakie przejawy agresji słownej obserwujesz w Twojej szkole?

wyzywanie	
-----------	--

skarżenie	
przeklinanie	
kłamanie	
obmawianie	
kłótnie	

8. Jeśli spotykasz się z wyżej wymienionymi sytuacjami, co wtedy robisz?

patrzę	
reaguję tym samym	
wzywam pomocy	
odchodzę	
mówię nauczycielowi	
opowiadam rodzicom	
opowiadam kolegom	

9. Jakich sytuacji w szkole nie lubisz?

gdy koledzy wyśmiewają mnie	
gdy straszą pobiciem po lekcjach	
jeśli mam inne zdanie niż grupa odrzucają mnie	
innych (napisz jakich) ❖ całowania, obłapiania, obmawiania	

10. Jak myślisz czy są w klasie i w szkole uczniowie, którym inni dokuczają?

tak, jest kilku	
tak, jest jeden	
nie ma takiego	
nie wiem	

11. Jaką Twoim zdaniem należałoby zastosować karę wobec ucznia, który nadużywa przemocy?

wzywać rodziców	
wpisywać uwagi do dzienniczka	
stosować dodatkowe prace na rzecz klasy czy szkoły	
wykluczyć na jakiś czas z brania udziału w imprezach klasowych	
inne (wpisz jakie)	

12. Żeby być lubianym przez innych, trzeba....

mieć ładne ubrania	
Być dobrym sportowcem	
Pomagać innym (podpowiadać i dawać ściagać)	
Mieć komputer	
Mieć dużo pieniędzy	
Dobrze się uczyć	
Być uprzejmym dla innych	

13. Jak rodzice reagują na oceny, które otrzymujesz w szkole?

oczekują, żebym miał lepsze stopnie	
pomagają mi, zawsze mogę na nich liczyć	
nie mają czasu	
są zadowoleni	

14. Jeśli chcesz to uzupełnij zdanie:

boję się chodzić do szkoły, ponieważ :
--

15. Wymień wady i zalety Twojej szkoły.

w szkole mam dobrych kolegów i koleżanki	
nauczyciele są życzliwi dla uczniów	
kiedy mam kłopoty mogę liczyć na pomoc wychowawcy	
w szkole jest zbyt dużo zakazów, za mało luzu	
nauczyciele są zbyt surowi w kontaktach z uczniem	
mam dobrego wychowawcę	
większość nauczycieli stawia sprawiedliwe oceny	
w szkole jest miła atmosfera, lubię tu przychodzić	
szkoła organizuje dużo ciekawych imprez	

Ankieta dla uczniów klas IV – VI

lp.	pytanie	odpowiedź
1	Z czym kojarzy Ci się słowo „przemoc	
2	Czy zdarzyło się Tobie być ofiarą przemocy	
3	Opisz w kilku zdaniach wydarzenie	
4	Z jaką formą przemocy się spotkałeś?	bicie
		wymuszanie
		przezywanie
		zastraszanie
5	Czy zdarzyło się Tobie stosować przemoc wobec kolegów w szkole?	tak nie
6	Spróbuj opisać to wydarzenie	
7	Jakiej formy przemocy użyłeś?	bicie
		wymuszanie
		zastraszanie
		przezywanie
8	W jaki sposób reagujesz, gdy ktoś stosuje wobec Ciebie przemoc?	uciekam
		atakuję
		wołam o pomoc
		poddam się
		zgłaszam ten fakt dorosłym
		mówię o zdarzeniu zaufanemu koledze
		inny:
9	W jaki sposób reagujesz, gdy jesteś świadkiem przemocy?	reaguję, staję po stronie ofiary
		staram się „nie mieszać” w sprawy, które mnie nie dotyczą
		uciekam

		szybko wzywam na pomoc osobę dorosłą
		proszę kolegów o pomoc, bronię ofiary
		nic nie robię, stoję i przyglądam się
10	Jakie czynniki mają wpływ, według Ciebie, na stosowanie przemocy?	oglądanie telewizji
		oglądanie filmów video, DVD, w których występuje przemoc
		czasopisma
		zachowanie obserwowane u rodziców
		zachowania obserwowane u nauczycieli
		zachowania obserwowane u rówieśników
		inne: gry komputerowe
11	Jakie inne sposoby (bez przemocy), można według Ciebie, zastosować, w rozwiązywaniu konfliktu?	

Ankieta dla rodziców uczniów klasy IV i V *Bezpieczeństwo dziecka w szkole*

1. Czy Pani/Pana dziecko czuje się bezpieczne w szkole: tak nie

2. Czy dziecko skarży się, że koledzy:

Postaw X w kratce	często	rzadko	nigdy
Zamykają i przytrzymują drzwi od toalety, aby nie mogło wejść lub wyjść			
Chowają mu: worek, plecak, czapkę, buty, długopis...			
Popychają, potrącają, podstawiają nogę			
Grożą pobiciem, zastraszają			
Biją			
„Wypychają” (wyganiają) z kolejki w stołówce, bibliotece, w czasie gry w ping-ponga...			
Zabierają kanapki, słodycze...			
Krzyczą na niego bez powodu			
Mówią przykre słowa, wyśmiewają			
W czasie przerwy wyśmiewają się z lekcyjnych wypowiedzi dziecka			
Przepychają wchodząc do autobusu szkolnego			
Rzucanie śnieżkami bez zgody dziecka, dla zabawy			

Proszę dopisać inne zachowania agresywne stosowane wobec Państwa dziecka....